

VERKSAMHETSPLAN OCH INTERNBUDGET 2020

Vård- och omsorgsnämnden
(Dnr 2019/0302)

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Nämndens basuppdrag	4
Förutsättningar	6
Kommunens styrmodell	8
Kommunens vision och förhållningssätt	9
Kommunfullmäktiges särskilda uppdrag till nämnden	10
Nämndens utvecklingsmål	11
Verksamhet som bidrar till fokusområden	12
Smartare Lund	12
Höjd kvalitet och ett gott bemötande.....	12
Ett starkt samhällsengagemang	12
Ett grönt föredöme	12
Verksamhetens mål och indikatorer	13
Utveckling av basuppdraget	14
Internbudget	21
Driftbudget	21
Investeringsbudget.....	29
Ekonomisk styrning under 2020.....	29

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 1 Resultaträkning för 2020

Bilaga 2: Bilaga 2 Fördelning av kommunbidrag

Bilaga 3: Bilaga 3 Resultatsammanställning per verksamhetsområde

Bilaga 4: Bilaga 4 Ersättningar 2020, hemtjänst och kommunal hälso- och sjukvård, SoL

Bilaga 5: Bilaga 5 Ersättningar 2020, särskilda boenden , SoL

Bilaga 6: Bilaga 6 Ersättning 2020 bostad med särskild service LSS

Bilaga 7: Bilaga 7 Ersättning 2020, daglig verksamhet LSS

Bilaga 8: Bilaga 8 Ersättning 2020 personlig assistans, ledsagar- och avlösarserservice, kontaktperson, LSS

Bilaga 9: Bilaga 9 Investeringar 2020

Sammanfattning

Verksamhetsplan med internbudget 2020 omfattar vård- och omsorgsnämndens internbudget, verksamhetsmål och utvecklingsmål samt indikatorer för uppföljning.

Verksamhetsplanen innehåller planerings- och utvecklingsinsatser för att anpassa organisationen inför det kommande året men också insatser med inriktning mot de mer långsiktiga utmaningarna.

Det pågår kontinuerligt ett systematiskt förbättrings- och effektiviseringsarbete inom nämndens ansvarsområde. Nämnden och förvaltningen arbetar för en effektiv organisation och effektivt nyttjande av resurser på både kort och lång sikt.

För att säkerställa den framtida utmaningen och kunna möta kommuninnevånarnas behov måste förvaltningen under 2020 särskilt prioritera utvecklingsarbete inom följande områden:

- Valfärdsteknik
- Förebyggande insatser
- Rehabilitering
- Civilsamhället
- Alternativa boendeformer
- Attraktiv arbetsgivare

Nämnden har formulerat utvecklingsmål med indikatorer riktade till följande områden;

- Digitala insatser
- Förebyggande och rehabiliterande arbete
- Samarbete med civilsamhället

Verksamheten och de individuella insatserna ska vara av god kvalitet och verksamhetsplanen innehåller också verksamhetens kvalitetsmål och indikatorer för att följa verksamhetens kvalitet och utveckling.

Att vara en attraktiv arbetsgivare står i fokus under året och verksamhetsplanen innehåller satsningar inom området kompetensförsörjning där arbetet fokuseras på relevant kompetens vid varje tillfälle, minskad sjukfrånvaro, tydliga och transparenta anställningsvillkor samt motiverande ledarskap och motiverade ledare.

Verksamhetsplan och internbudget 2020 baseras på kommunfullmäktiges beslut i juni 2019 om ekonomi- och verksamhetsplan för 2020-2022 med budget för 2020. De ekonomiska förutsättningarna för 2020-2022 medför krav på effektivisering av befintliga verksamheter med motsvarande 4,0 % för 2020 och 1,5 % för åren 2021 och 2022.

Förutsättningarna för 2020 medför en minskad ram med 77,2 mnkr som åtgärdas genom effektiviseringar, intäktsförstärkningar och anpassningar av intäkter/kostnader med hänsyn till utvecklingen under 2019.

Internbudgeten redovisar och beskriver fördelningen av kommunbidraget på 2 030,5 mnkr per verksamhet och fördelningen av investeringsramen på 10,9 mnkr till olika planerade investeringar.

Nämndens basuppdrag

Vård- och omsorgsnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter avseende äldre personer, personer med funktionsnedsättning och personer i behov av hälso- och sjukvård i hemmet. Målgruppen omfattar också personer som vårdar eller stödjer närstående som är långvarigt sjuka eller äldre och har funktionshinder.

Största delen av verksamheten är organiserad för att möta varierande behov av stöd, service och omvårdnad dygnet runt årets alla dagar.

Verksamhet enligt SoL och HSL

Nämnden ansvarar för boende, service och vård i enlighet med socialtjänstlagen, SoL, (2001:453) och hälso- och sjukvårdslagen, HSL, (1982:763),

Enligt socialtjänstlagen har kommunen det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver med hänsyn taget till den enskildes egna resurser och andra huvudmäns ansvar.

Enligt lag ansvarar kommunen för hälso- och sjukvård i särskilt boende. Enligt överenskommelse med Region Skåne har kommunen också ansvar för hemsjukvård i ordinärt boende, vilket regleras i det hälso- och sjukvårdsavtal som tecknats mellan parterna. Hemsjukvårdsansvaret omfattar hemsjukvårdsinsatser upp till sjuksköterskas ansvarsnivå och rehabiliterings- och habiliteringsansvaret upp till arbetsterapeut/fysioterapeuts ansvarsnivå.

Lagar och författningar styr att insatserna ska vara av god kvalitet och den enskilde ska tillförsäkras skäligena levnadsvillkor.

Verksamhetstal per 1 oktober

Verksamhetstal per oktober 2018 och 2019	2 018	2 019	+/-
Hemvården			+/-
Antal personer med beviljad hemtjänst - total avser alla typer av insats	2 733	2 860	+127
Antal beslutade hemtjänsttimmar	80 514	80 875	+361
Antal hemsjukvårdsinsatser	81 958	84 419	+3 461
Särskilt boenden, antal lägenheter i budgeten			
Antal lägenheter i särskilt boende	790	761	-29
varav - intern regi i 14 boenden för äldre	616	587	-29
varav - extern regi i 4 boenden för äldre	174	174	0
Antal personer i enskilt vårdhem i annan kommun	6	4	-2

Hemvård är det gemensamma begreppet för *hemtjänst (SoL)* och *hemsjukvård, (HSL)* i ordinärt boende.

Verksamhet enligt LSS

Nämnden ansvarar för insatser enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade med undantag för att socialnämnden ska svara för att utföra LSS-insatsen *Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna* (LSS 9 § p 9), för personer i personkrets 3 (LSS 1 § p 3) som har psykiska funktionshinder.

Lagar och författningar styr att insatserna ska vara av god kvalitet och den enskilde ska tillförsäkras goda levnadsvillkor.

Verksamhetstal per 1 oktober

Verksamhetstal per oktober 2018 och 2019	2 018	2 019	+/-
Antal personer som bor i bostad med särskild service, LSS 9:8 och 9:9	330	341	+11
Antal personer med beslut om daglig verksamhet	409	423	+14
Antal personer med beslut om personlig assistans enligt LSS och SFB	212	218	+6

Övrigt

Nämndens ansvarsområde omfattar också insatser enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken (2010:110) om assistansersättning m.fl. författningar samt för bostadsanpassningsbidrag enligt lagen (1992:1574) om bostadsanpassningsbidrag.

Basuppdragets utförande

Individens behov i centrum, (IBIC) är ett behovsinriktat och systematiskt arbetsätt och metod som genomsyrar verksamheten för att sätta brukarens individuella behov och mål i centrum. Målet är en likvärdig bedömning och en likvärdig vård- och omsorg utifrån individens behov, resurser, mål och resultat. Individens delaktighet och inflytande stärks och genomförandet av insatserna blir mer likvärdigt och rättssäkert.

Valfrihetssystem enligt lagen om (LOV) finns inom hemvården, samt avlösar- och ledsagarservice, daglig verksamhet och för personlig assistans.

Verksamhet bedrivs i både intern och extern regi och externa utförare har att i tillämpliga delar förhålla sig till nämndens uppdrag på samma sätt som verksamheter i intern regi.

Förutsättningar

Ekonomi

Verksamhetsplan och internbudget för 2020 baseras på kommunfullmäktiges beslut i juni 2019 om ekonomi- och verksamhetsplan för 2020-2022 med budget för 2020. De ekonomiska förutsättningarna för 2020 medför en minskad ram med 77,2 mnkr som åtgärdas genom effektiviseringar, intäktsförstärkningar och anpassningar av intäkter/kostnader.

Insatser för att effektivisera verksamheten och säkra den långsiktigt ekonomiska hållbarheten har pågått under de senaste åren. Planen för 2020 innehåller både åtgärder med direkta effekter under året och åtgärder som har mer långsiktiga effekter.

Omvärld

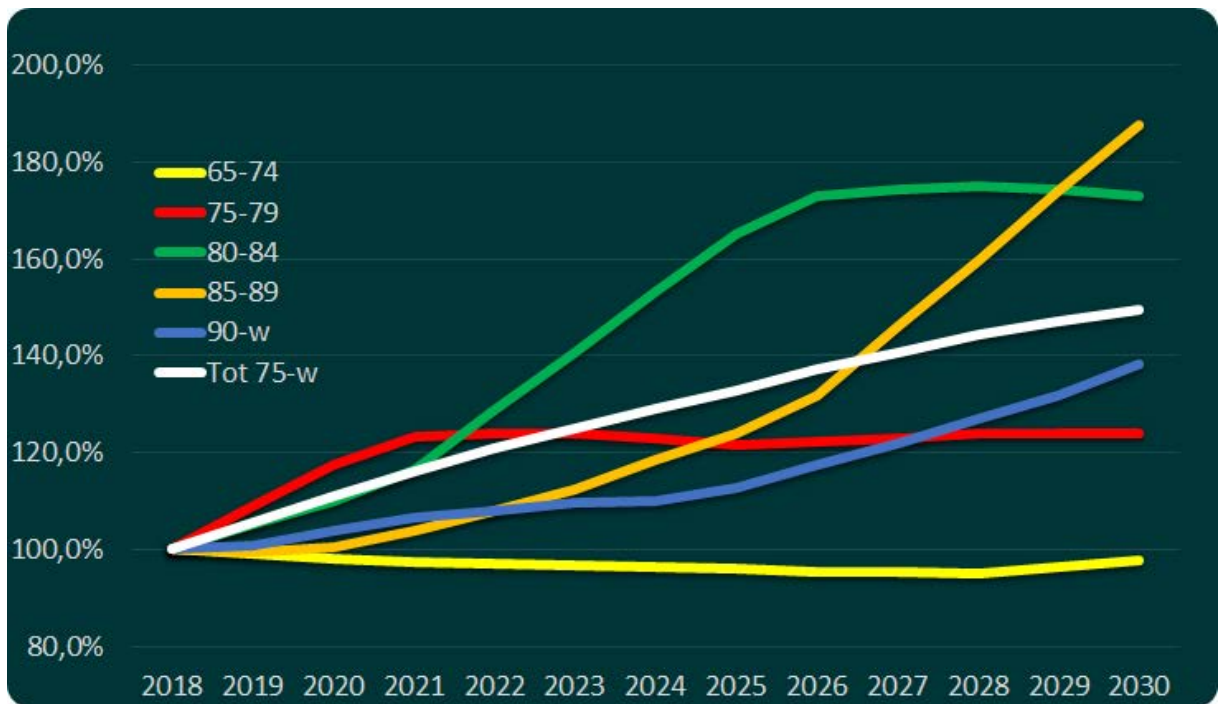
En del av de förutsättningar som nämnden har att förhålla sig till är förändringar i omvärlden. De trender som är tydliga och som påverkar verksamheten redan i det korta perspektivet är utmaningen med minskad ekonomisk ram, ökad konkurrens om kompetens och en ökad internationalisering ur både brukar - och medarbetarperspektiv.

Kraven och förväntningarna på verksamheten är också under förändring utifrån ändrade behov hos brukare och ändrade krav och förväntningar på insatsernas utformning. Det ställs krav på mer avancerad sjukvård i hemmet och minskad efterfrågan på serviceinsatser minskar då alternativen till att tillgodose behov på annat sätt är fler idag än tidigare.

Befolkningsutveckling

Gruppen äldre är den grupp av kommuninnevånare som ökar mest inom prognosperioden. Åldersgruppen 80 - 90 - år fördubblas fram till år 2031 och under samma period ökar antalet 100 - åringar med nästan 140 % vilket tydligt påvisar trenden med en ökad livslängd. Det är personer över 80 år som är den stora gruppen av personer med vård- och omsorgsbehov.

Befolkningsutvecklingen ställer stora krav på kommunens planering och verksamhetens organisering och resurstilldelning. Befolkningsprognosen och befolkningsutvecklingen påverkar till viss del resursfördelningen inom vård- och omsorgsnämnden.

Fotnot: Befolkningsprognos per mars 2019

Attraktiv arbetsgivare

Konkurrensen om kompetenser ökar konstant och det finns en stor rekryteringsutmaning både gällande att rekrytera och att bibehålla och utveckla kompetenser.

Aktuella förändringar i lagar och förordningar

Stimulansmedel och statsbidrag

Statliga beslut om olika typer av stimulansmedel och statsbidrag kan påverka förutsättningarna under det löpande verksamhetsåret. Som exempel kan nämnas satsningar på stimulansmedel för förstärkning av äldreomsorgen eller höjd habiliteringsersättning som tidigare utgått.

Utredningen Framtidens socialtjänst (S 2017:03)

En utredning av socialtjänstlagen och vissa av socialtjänstens uppgifter pågår för att skapa en socialtjänst som bland annat sätter individen i centrum och ger människor lika möjligheter och rättigheter. Förslag ska lämnas på bland annat socialtjänstens uppdrag, struktur och konstruktion, en hållbar socialtjänst som främjar långsiktigt strukturellt förebyggande arbete och bidrar till hållbarhet samt minskar behovet av individuella insatser. Uppdraget ska slutredovisas i sin helhet senast den 1 juni 2020.

Utredning pågår samtidigt om hur en fast omsorgskontakt kan införas i hemtjänsten med syftet att öka delaktighet, självbestämmandet och tryggheten för äldre personer som har hemtjänst samt öka tryggheten både för de äldre och deras anhöriga. Uppdraget ska redovisas senast den 1 oktober 2020.

Kommunens styrmodell

Lunds styrmodell kan liknas vid ett hus – med tak, ovanvåning, stomme och grund. Alla delar hänger samman och behövs för att få en fungerande styrning.

Vår vision är att Lund skapar framtiden med kunskap, innovation och öppenhet. I Lund visar den politiska ledningen hur de vill utveckla kommunen genom att sätta styrande fokusområden som ska ta kommunen i riktningen mot visionen. Stommen i Lunds styrmodell består av de tre parametrarna ekonomi, mål och kvalitet. Vårt basuppdrag styrs av lagar och förordningar. Det som i styrmodellen beskrivs som verksamhetens basuppdrag består dels av nämndens uppdrag enligt de av kommunfullmäktige beslutade reglementena och dels av de lagar och förordningar som styr nämnden.

Kommunens styrmodell är horisontell och bygger på att varje nivå i organisationen sätter sina egna mål för uppdraget i linje med kommunens övergripande vision, fokusområden och mål. Målen kan ha sin utgångspunkt i ekonomistyrningen, målstyrningen eller kvalitetsstyrningen.

Ekonomistyrning - utgår från de ekonomiska förutsättningar som kommunfullmäktige beslutar om, riktlinjer för ekonomistyrning och finansiella mål.

Målstyrning - Kommunfullmäktige beslutar om fokusområden som alla nämnder och styrelser ska förhålla sig till. Kommunfullmäktige beslutar om mål som är strategiskt viktiga för utvecklingen inom respektive fokusområde. I sina verksamhetsplaner beslutar nämnder och styrelser om utvecklingsmål med indikatorer. Förvaltningar och verksamheter tar fram om verksamhetsmål och verksamheterna tar sedan fram aktiviteter som bidrar till måluppfyllelsen.

Kvalitetsstyrning - Kvalitetsstyrningen följer basuppdraget och ger underlag för ett systematiskt förbättringsarbete där man systematiskt och fortlöpande utvecklar och säkrar kvaliteten inom verksamheterna.

Kommunfullmäktige fastställer på övergripande nivå vissa följande och styrande indikatorer och nämnderna fastställer indikatorer för att styra och följa utvecklingen av basuppdraget.

Kommunens vision och förhållningsätt

Lunds vision

Lund skapar framtiden – med kunskap, innovation och öppenhet

I Lund har kunskap förändrat världen i mer än 1000 år. Nyttänkande och problemlösande ligger i vår natur. Vi hämtar kraft i historien för att tillsammans med andra skapa framtiden.

Lund är en plats där du kan vara dig själv, där du vill bo, utvecklas och bidra till framtiden. Här finns en unik kunskapskultur där olikheter berikar. Vi vågar tänka stort och visa handlingskraft. Genom öppenhet och tillit till varandra låter vi idéerna växa till hållbara lösningar på dagens och morgondagens utmaningar.

Tillsammans kan vi mötas, skratta och lösa världsproblem. Genom att visa vägen och inspirera andra visar vi att Lund är ett levande och ledande kunskapscentrum som gör skillnad. Då, nu och i framtiden. Här och i världen.

Lunds förhållningsätt

Lyssna

Vi lyssnar och tar till oss kunskap som finns i Lund och i världen utanför. Öppenheten gör att vi får nya perspektiv, odlar innovationer, idéer och en stark demokrati.

Lära

Vi lär genom att lyssna, men också genom att vara nyfikna och skapa. Vårt lärande driver utvecklingen och i en värld som är i ständig förändring bjuder vi in, testar nya tankar och lösningar och följer goda exempel.

Leda

Vi leder och vi visar mod och handlingskraft; vi genomför förändringar och tar initiativ. Vi verkar tillsammans med andra och drar nytta av varandras kompetenser, erfarenheter och våra olika uppdrag och roller. Tillsammans åstadkommer vi mer.

Kommunfullmäktiges särskilda uppdrag till nämnden

Särskilda uppdrag	Status	Startdatum
Kartläggning av tillgång och efterfrågan på boende för äldre	Väntläge	2019-01-01

Kommunfullmäktige beslutade 2018-11-29 om ett särskilt uppdrag till vård- och omsorgsnämnden att kartlägga tillgång och efterfrågan på boende för äldre. Målet är att ingen Lundabo över 85 års ålder ska nekas rätten och möjligheten att flytta från ordinärt boende till en bostad med högre trygghets- och servicenivå. Enligt uppdraget ska förvaltningen utreda vilka olika boendeformer som efterfrågas och i vilken mån dessa boendeformer tillgodoser behovet för äldre personer.

Utredningen *Boende för äldre* överlämnas till vård- och omsorgsnämnden 2019-12-18 och redovisas därefter till kommunfullmäktige.

Som underlag till utredningen har nämnden också beslutat om;

- *Prognos framtida behov av lägenheter i särskilt boende enligt SoL - (54 § VON 2019-05-15)*
- *Stöd- och serviceplan, SoL, inriktning åren 2020-2031 - (79 § VON 2019-09-18)*

Nämndens utvecklingsmål

Nämndens utvecklingsmål	Indikatorer	Mål 2019	Utfall 2019	Mål 2020
Möjligheter att i första hand tillgodose behov genom en digital insats ska utvecklas, med brukarens individuella behov i centrum. Smartare Lund	Antal beslut som verkställs genom digitala insatser ska öka.			
	Två digitala utbildningar gällande välfärdsteknik ska produceras för medarbetare och chefer.			
Det förebyggande och rehabiliterande arbetet ska utvecklas för att öka individens självständighet och fördröja behovet av vård- och omsorgsinsatser. Höjd kvalitet och gott bemötande	Kostnaden för individuellt förskrivna hjälpmedel ska minska med 5 %.			
	1 000 personer över 55 år ska ha tagit del av den fallförebyggande film som utarbetats.			
Samarbetet med civilsamhället ska utvecklas. Ett starkare samhällsengagemang	Strukturerade samarbetsformer ska utvecklas tillsammans med 5 samverkanspartner.			5
	Antalet användare av volontärverksamhetens e-tjänst ska öka.			

Verksamhet som bidrar till fokusområden

Smartare Lund

Utveckling inom området välfärdsteknik är ett av nämnden prioriterade områden som beskrivs närmare under punkten *Utveckling av basuppdraget*. Nämnden har utvecklingsmål kopplat till fokusområdet.

Höjd kvalitet och ett gott bemötande

Verksamheten och de individuella insatserna ska vara av god kvalitet och utformas individuellt tillsammans med brukaren/patienten och vid behov dennes närstående/formella företrädare. Självbestämmande, inflytande, säkerhet och kontinuitet har stor betydelse för brukarens upplevelse av kvalitet i insatserna.

Brukarnöjdhet mäts i nationell undersökning och kontinuerligt av biståndshandläggarna genom individuell kvalitetsuppföljning i samband med uppföljning av det individuella biståndsbeslutet. Resultaten av uppföljningarna används för verksamhetsutveckling på verksamhets- och enhetsnivå.

Verksamhetsplanens mål och indikatorer riktas mot en ökad kvalitet i verksamheten. De goda resultaten ska bibehållas, verksamheterna ska hålla en jämn nivå på kvalitet och nöjdhet och skillnaderna i kvalitet mellan enheterna ska jämnas ut.

Prioritering 2020

- Alla enheter ska hålla en god kvalitet i verksamheten och brukarna ska vara nöjda.
- Ökad måluppfyllelse i de individuellt formulerade målen.
- Fortsatt implementering av arbetssättet enligt IBIC (Individens behov i centrum)

Ett starkt samhällsengagemang

Samverkan med civilsamhället är ett av nämnden prioriterade områden som beskrivs närmare under punkten *Utveckling av basuppdraget*. Nämnden har utvecklingsmål kopplade fokusområdet.

Ett grönt föredöme

Ambitionen i kommunens arbete med ekologisk hållbarhet är beslutat av kommunfullmäktige i LundaEko II och under 2020 påbörjas ett kommunövergripande arbete med revidering av LundaEko.

Nämndens miljöarbete bedrivs enligt de krav på miljöledningssystem, som är godkända av kommunstyrelsens miljö- och hälsoutskott och utifrån Lunds kommuns miljömål i LundaEko II.

Inom verksamheten fortsätter arbetet inom tre prioriterade områden **närodlad mat, minskat matsvinn och miljöanpassade tjänsteresor.**

Verksamhetens mål och indikatorer

Verksamhetsplanen innehåller mål för kvaliteten i verksamheten och indikatorer för att följa måluppfyllelsen.

Verksamhetsmål	Indikatorer	Mål 2019	Utfall 2019	Mål 2020
Ökad kvalitet - äldreomsorg	Alla enheter ska ha resultat över 60 procent i minst tolv frågor i den nationella brukarundersökningen.	100 %	33 %	100 %
Ökad kvalitet - personer med funktionsnedsättning/LSS	Alla enheter ska ha resultat över 60 procent i samtliga frågor i den individuella kvalitetsuppföljningen.	100 %	86 %	100 %
Brukarens individuella behov, mål och måluppfyllelse ska stå i centrum.	Andel mål i beställningen som är uppfyllda.	80 %		80 %
	Vid beslut om insats ska målen vara tydliga och mätbara.	80 %	100 %	80 %
	Av genomförandeplanen ska det framgå hur målet ska uppnås.	80 %	87,5 %	80 %
God arbetsmiljö och hälsa	Den totala sjukfrånvaron ska inte överstiga 8,5 procent.	9 %		8,5 %
En strategisk kommunikation	Analys av förvaltningens interna kommunikationssystem, innehållandes förslag på åtgärder och plan för implementering av kommunikationsåtgärder.			

Utveckling av basuppdraget

Verksamhetsplanen innehåller insatser för att effektivisera verksamheten och säkra de ekonomiska ramarna. Långsiktiga insatser inom strategiskt viktiga områden ska säkra utvecklingen av god kvalitet i den framtida vården och omsorgen.

För att säkerställa den framtida utmaningen måste förvaltningen under 2020 särskilt prioritera utvecklingsarbete inom följande områden:

- Valfärdsteknik
- Förebyggande arbete
- Rehabilitering
- Samarbete med civilsamhället
- Alternativa boendeformer
- Attraktiv arbetsgivare

Välfärdsteknik

Genom att använda ny teknik och smarta arbetssätt skapas en tidsenlig och effektiv vård och omsorg som leder till ökad tillgänglighet och självständighet samt trygghet och kvalitet för brukarna. Välfärdsteknologi ska vara en naturlig del i verksamhetsutvecklingen.

Prioritering 2020:

- Möjligheter att i första hand tillgodose behov genom digital insats ska utvecklas med brukarens individuella behov i centrum.
- Utarbeta en premiemodell för digitalt utförda insatser.
- Revidera frågorna i den individuella kvalitetsuppföljningen att omfatta digitala insatser.
- Upphandling av trygghetslarm i ordinärt boende inkluderat andra tekniska lösningar att koppla till trygghetslarmen som exempelvis brandvarnare, positioneringslarm.
- Träffpunkterna ska användas för att ge stöd i att utveckla seniorernas digitala kompetens.
- Förenkla administrativa processer som kan ersättas med digitala verktyg och e-tjänster.

Förebyggande arbete

Förebyggande insatser syftar till att bibehålla god hälsa och självständighet, motverka ensamhet och isolering samt fördröja behovet av vård- och omsorgsinsatser. Arbetet omfattar både individuella insatser och långsiktigt strukturellt förebyggande arbete som bidrar till hållbarhet.

Öppen verksamhet erbjuds utan biståndsbeslut i ett förebyggande syfte att minska behovet av individuellt stöd. Träffpunkter för seniorer, volontärförmedling, restauranger och vård- och omsorgsjour innefattas i begreppet öppen verksamhet.

Prioritering 2020:

- Verktyg och arbetsmetoder från de nationella kvalitetsregistren, Senior alert, Svenska palliativa registret och BPSD registret (Beteendemässiga och Psykiska Symptom vid Demens) ska användas.
- Aktiviteter med förebyggande inriktning ska prioriteras på Träffpunktsverksamhet och restauranger för äldre.
- Informationen på Lund.se ska utvecklas utifrån det strukturellt förebyggande arbetet och visa på alternativ som kan minska behov av individuella insatser.

Rehabiliterande och funktionsbevarande insatser

Rehabilitering och funktionsbevarande insatser avser insatser som bidrar till att en person med förvärvad funktionsnedsättning, utifrån dennes behov och förutsättningar, återvinner eller bibehåller bästa möjliga funktionsförmåga samt skapar goda villkor för ett självständigt liv och ett aktivt deltagande i samhällslivet.

Prioritering 2020:

- Rehabiliterande och funktionsbevarande arbetssätt ska leda till en minskad individuell hjälpmedelsförskrivning.

Det teambaserade arbetssättet vidareutvecklas så att den samlade kompetensen från olika professioner på bästa sätt används systematiskt i det förebyggande, rehabiliterande och funktionsbevarande arbetet.

Samarbete med civilsamhället

Samarbetet mellan nämndens verksamheter och civilsamhället innebär möjlighet att utbyta kunskaper och erfarenheter för att möta gemensamma utmaningar. Samverkan som kan skapa andra kvaliteter som gör skillnad. Civilsamhället omfattar exempelvis nätverk, föreningar, organisationer och trossamfund. Inriktningen i samarbetet med civilsamhället ska i första hand vara att motverka ensamhet.

Prioritering 2020 :

- Modellen för föreningsbidrag ska utvecklas för att stimulera samarbetsformer med civilsamhället.
- Volontärverksamheten ska utvecklas med inriktningen att motverka ensamhet.
- I samarbetet med civilsamhället utveckla innehållet i träffpunktsverksamheten.

Alternativa boendeformer

Framtidens boende för äldre är inte en fråga som avser enbart vård- och omsorgsnämnden. För att lösa framtidens behov av vård- och omsorg är bedömningen att det kommer att krävas att äldre vägleds och ges förutsättningar med tillgängliga bostäder som möjliggör ett kvarboende. För att behovet av sådana bostäder ska tillgodoses behövs ett samlat ansvar för tillgängliga bostäder från kommunens bostadsbolag och privata bostadsaktörer.

Olika alternativa boendeformer med förutsättningar för gemenskap, trygghet och självständighet har en förebyggande effekt när det gäller behov av vård- och omsorgsinsatser.

Utredningen *Boende för äldre* överlämnas till vård- och omsorgsnämnden för beslut i december 2019. Ärendet ska redovisas vidare till kommunfullmäktige utifrån kommunfullmäktiges särskilda uppdrag.

Prioritering 2020 :

- Fördjupad utredning och planering av mellanboendeform särskilt boende.
- Funktionsprogram för särskilt boende för äldre ska revideras och inkludera digitala lösningar.

En strategisk kommunikation

Effektiv kommunikation är en grundförutsättning för att vi ska kunna ge god service åt medborgarna i Lunds kommun. För att kunna utföra vårt uppdrag med hög kvalitet behöver vi ha en välfungerande intern kommunikation med välinformerade och kommunikativa medarbetare. Detta skapar möjligheter för dialog med varandra och de vi är till för, vilket ger större möjligheter för medskapande och delaktighet.

Alla medarbetare har ett kommunikativt ansvar och varje möte med medborgaren påverkar bilden av Lunds kommun. Rätt använd skapar kommunikation ett starkt varumärke såväl internt som externt, vilket bidrar till förståelse och förtroende. För att uppnå detta krävs strategiskt kommunikationsarbete som går i linje med Lunds kommuns vision, förhållningssätt, fokusområden och mål.

Kommunikation är centralt i alla beslut och förändringar, en förutsättning för att skapa förståelse bland både medarbetare och medborgare. Det är därför viktigt att fokusera på och prioritera strategisk kommunikation, särskilt vid dessa tillfällen.

Prioritering 2020

- Analys av förvaltningens interna kommunikationssystem, innehållandes förslag på åtgärder och plan för implementering av kommunikationsåtgärder

Uppdrag inom SoL och HSL

Riktlinjer för insatser enligt SoL

Vård- och omsorgsnämnden fattade i oktober beslut om reviderade riktlinjer för insatser enligt socialtjänstlagen gällande tvätt och städning samt implementering av välfärdsteknik. Effektivisering av beslutet sker under året.

Utvecklat arbetssätt

Arbetsättet inom Planeringsteamet, Trygg hemgång och Höjeågården ska utvecklas med inriktning mot rehabiliterande arbetssätt och välfärdsteknik.

Mårtenslund

Mårtenslunds särskilda boende för äldre och restaurangen renoveras och är därför stängda under hela året. Järnåkrakolans lunchrestaurang ersätter restaurangverksamheten under ombyggnationen. Enligt plan öppnar Mårtenslund igen under hösten 2021.

Genomlysning av särskilt boende för äldre

Fortsätta genomlysningen av särskilda boenden för äldre ska genomföras för att anpassa verksamheten till de ekonomiska förutsättningarna utifrån behov, personalplanering och arbets sätt. Genomlysningen omfattar också heltid som norm och delade turer.

Utvecklingen av träffpunktsverksamheten

Omstruktureringen av träffpunktsverksamheten fortsätter enligt tidigare antagen plan med målet att effektivisera och utveckla verksamheten. Träffpunktsverksamheten koncentreras till ett mindre antal enheter som är tillgängliga och har god bemanning för att bibehålla kvaliteten.

Förvaltningen arbetar med att finna alternativ till att ersätta Nibblegårdens och Möllaregårdens träffpunkter med en större gemensam enhet senast 2021.

Genomlysning av hemvård för personer med funktionsnedsättning

En genomlysning av hemvård för personer med funktionsnedsättning omfattande, organisation, kvalitet, bemanning och ekonomiska förutsättningar genomfördes under 2019. I rapporten finns förslag till möjliga åtgärder och under året kommer effektiviseringsåtgärder utifrån rapporten att genomföras.

Uppdrag inom LSS

LSS boende

En översyn av bemanningen inom LSS boende genomförs under året för att finna möjliga effektiviseringsåtgärder.

Utbyggnadsplaner boende

Arbete pågår med att ta fram underlag inför revidering av Stöd- och serviceplanen som innehåller framtida utbyggnadsbehov av bostäder. Planeringen för 2020 gällande bostäder med särskild service enligt planen;

Pågående nybyggnation av;

- serviceboende (10 lägenheter) i kv. Kryptan i S Sandby med inflyttning i början av 2021.
- serviceboende (10 lägenheter) i kv. Gränden med inflyttning första halvåret 2021
- gruppboende (6 lägenheter) i kv. Gränden med inflyttning första halvåret 2021

Boendekarriär

Inom boende LSS arbetar man aktivt med att möjliggöra en typ av "boendekarriär" med målet att öka brukarens självständighet. Boendekarriär kan innebära att man flyttar från gruppboende till serviceboende eller från servicelägenhet till en ordinär bostad.

Korttidsvistelse och tillsyn

Lokaler på Margaretavägen blir inflyttningsklara under sista kvartalet 2019. Nya lokaler för korttidsvistelse och tillsyn färdigställs på St Lars området i slutet av första halvåret 2020.

Kompetensförsörjning och attraktiv arbetsgivare

Förvaltningen fortsätter arbetet med ett långsiktigt, hållbart och målmedvetet HR-strategiskt arbete. Framgångsfaktorn inom HR-området för att förvaltningen ska uppnå verksamhetsmålen är att vara en attraktiv arbetsgivare. Det strategiska arbetet utgår från följande fokusområden:

- Kompetensförsörjning och rekrytering
- Mångfald och inkluderande arbetsgivare
- Arbetsmiljö och hälsa
- Anställning och arbetstid
- Lönebildning
- Ledarskap

Arbetet sker parallellt inom fokusområdena, vilka har bäring av varandra. Arbetet dockas samman med förvaltningens verksamhetsutveckling samt Lunds kommuns arbetsgivarpolicy och arbetsmiljöpolicy. Det aktiva, verksamhetsnära och löpande HR-arbetet samt arbetet inom ramen för fokusområdena präglas av Lunds vision och förhållningssätt.

Relevant kompetens vid varje tillfälle

Relevant kompetens innebär att vi har både en kort- och långsiktig kunskap om vilken kompetens som är relevant och att vi aktivt arbetar för att nå de behov vi har. Vi behöver följa utvecklingen av teknik, nya arbetsätt, personalresurser, ekonomiska förutsättningar och utforma planer och genomföra aktiviteter för att säkra att vi har rätt kompetens. Vi måste utveckla och i vissa fall omvärdera vilken kompetens som utför vilka uppgifter då tillgången på vissa kompetenser är begränsade.

Relevant kompetens vid varje tillfälle innebär att vi har en schemaläggning som grundas på verksamhetens behov och hälsoaspekter samt att vi har en kompetens som är väl anpassad till verksamhetens uppdrag och behov. Det finns en stor utmaning och potential i den internationalisering som verksamheten står inför. Arbetet med att tillvarata och utveckla kompetenser kräver bland annat utbildningsinsatser men, kan vara en del av lösningen på den stora kompetensförsörjningsutmaningen. Internationalisering kräver insatser såsom språkutbildning och validering.

Prioritering 2020

- Utveckla en modell för kompetenstrappa och vara ett stöd vid implementeringen i verksamheten.
- Översyn av kompetensprofiler, som ett led i kvalitetssäkring av rekryteringsprocessen och i relation till kompetenstrappa.
- Bidra i det kommungemensamma uppdraget om introduktion av nya medarbetare och utveckling av arbetsgivarvarumärket, följt av anpassning och implementering i förvaltningen.

Lunds kommuns arbetsmiljömål 2018-2020

- Den totala personalomsättningen ska minska med en procentenhet årligen under perioden 2018-2020.

Minskad sjukfrånvaro

Minska sjukfrånvaron är en grundläggande faktor över tid med ambitionen att våra medarbetare är friska och att vi ständigt arbetar med att förbättra våra arbetsplatser ur alla aspekter, däribland organisatoriskt, psykosocialt och den fysiska arbetsmiljön. Friska medarbetare har större möjligheter att bidra till en positiv process utifrån uppdrag och mål och skapar bättre ekonomiska förutsättningar för organisationen.

Prioritering 2020

- Minska antalet delade turer.
- Utvärdering av hälsoprojektet "Öka hälsotalen inom vård- och omsorg" och framtagande av plan för implementering tillsammans med den kommungemensamma hälsoplanen.
- Inventering av långtidssjukskrivna, i samarbete med Försäkringskassan, med syftet om en plan för åtgärder.
- Utbildning för chefer inom rehabilitering.

Lunds kommuns arbetsmiljömål 2018-2020

- Frisknärvaron* ska öka årligen.
- Den totala sjukfrånvaron ska minska med 10 procent årligen under perioden 2018-2020.

*Andel medarbetare som inte har någon sjukskrivningsperiod det senaste året.

Vård- och omsorgsförvaltningens verksamhetsmål 2020

- Sjukfrånvaron ska ej överstiga 8,5 %.

Tydliga och transparenta anställningsvillkor

Tydliga och transparenta anställningsvillkor ger våra medarbetare en trygghet i att deras anställning och ersättningsnivå är grundat på deras roll, kompetens och prestation. Ett aktivt arbete för att ha en välgrundad lönebildning är grundläggande och det finns även tydliga kopplingar till utveckling.

Prioritering 2020

- Vi verkar mot Lunds kommuns målsättning om heltid som norm inom Kommunals avtalsområde.
- Översyn av befattningsbenämningar som ett första steg i utveckling av lönebildningsarbetet.
- Revidering och implementering av lönekriterier.
- Utbildning för chefer inom LAS.

Lunds kommuns arbetsmiljömål 2018-2020

- Den totala personalomsättningen ska minska med en procentenhet årligen under perioden 2018-2020.

Motiverande ledarskap och motiverade ledare

Motiverande ledarskap ger förutsättningar för våra medarbetare att ständigt utvecklas och bidra till verksamheten på toppen av deras kompetens. Det skapar en attraktiv arbetsplats där det finns en positiv psykosocial arbetsmiljö likväl som en trygg och säker fysisk arbetsmiljö.

Motiverade ledare har kunskap, vilja och förmåga att ständigt utveckla vår verksamhet och motivera våra medarbetare. Man arbetar konstruktivt utifrån verksamhetens förutsättningar och behov mot våra gemensamma mål.

Prioritering 2020

- Implementering av det kommungemensamma förväntansdokumentet "Att leda i Lund".
- Utveckling av kompetensprofil för chefer.
- Översyn av stödfunktioner till chefer, ett delmål.
- Ta fram en modell för introduktion av chefer med introduktion av alla delar inom de gemensamma stödfunktionerna i förvaltningen.

Lunds kommuns arbetsmiljömål 2018-2020

- Antal chefer med färre än 30 medarbetare ska öka.
- Den totala personalomsättningen ska minska med en procentenhet årligen under perioden 2018-2020.

Internbudget

Driftbudget

Kommunfullmäktige beslutar om en ekonomisk ram till vård- och omsorgsnämnden med utgångspunkt från lagstiftningen som avser SoL-verksamhet, LSS-verksamhet och HSL-verksamhet. Vård- och omsorgsnämndens/förvaltningens organisation är inriktad på målgrupperna som får och har stöd, service och omvårdnad i verksamheterna. Medel fördelas i internbudgeten utifrån vård- och omsorgsförvaltningens organisation och verksamhetens uppdrag.

Vård- och omsorgsnämndens ram 2020

Det sammanlagda kommunbidraget för 2020 är 2 030 517 tkr. I tabellen redovisas förändringarna i förhållande till 2019 års ram.

Ram 2020	SoL	LSS	Summa
	(tkr)	(tkr)	(tkr)
Ingångsvärde ram 2019	1 300 535	680 157	1 980 692
1,5 % effektivisering	-20 314	-10 440	-30 754
Pris och lönekompensation	30 157	16 244	46 401
Avgår pris och lönekompensation	-30 157	-16 244	-46 401
Resursfördelning, SoL- verksamhet	20 196		20 196
LSS, Daglig verksamhet		3 237	3 237
LSS, Korttidstillsyn och vistelse (Margaretavägen, helårskonsekvens och S:t Lars byggnad 9, halvårskonsekvens)		11 325	11 325
LSS, Personlig assistans		2 546	2 546
LSS, Köp av externa platser		8 530	8 530
LSS, Serviceboende, Kv Hammocken helårseffekt		5 965	5 965
Solhem, hyra- och kapitalkostnader (särskilt boende, hemvård och träffpunkt)	2 330		2 330
Brunnsgatan 13 A hyra-kapitalkostnader	2 320		2 320
Medel återförs för 2019 års ramjustering med 0,5%	9 300		9 300
Ramökning		2 662	2 662
Avskaffande av delade turer	2 000		2 000
Förändrat PO-pålägg	7 148	3 020	10 168
Ram 2020	1 323 515	707 002	2 030 517

Fördelning av ram 2020

Fördelningen av den ekonomiska ramen/kommunbidraget per område redovisas i bilaga 1 och i bilaga 2 redovisas en specifikation per verksamhet.

Vård och omsorgsnämnden beslutar om fördelningen av ramen mellan SoL- verksamhet och LSS- verksamhet. För 2020 görs en omfördelning av medel från SoL-verksamheten till LSS- verksamheten med 25 232 tkr i förhållande till respektive verksamhets ursprungliga ram.

Fördelning per verksamhet

Kommunbidraget fördelas utifrån vård- och omsorgsförvaltningens organisation. I bilaga 3 finns en sammanställning per verksamhetsområde enligt följande:

- Myndighetsfunktionen
- Extern verksamhet
- Hemvård, rehabilitering och service för seniorer
- Stöd och aktivering för personer med funktionsnedsättning
- Särskilt boende för äldre
- Boende och habilitering för personer med funktionsnedsättning
- Vård och omsorg gemensamt och gemensam administration

Förutsättningar och antagande om pris- och löneökningar

Internbudget för 2020 baseras på kommunfullmäktiges beslut den 13-14 juni 2019 om ekonomi- och verksamhetsplan för 2020-2022 med budget för 2020.

I internbudgeten redovisas och beskrivs fördelning av medel till respektive verksamhet och verksamhetsområde med utgångspunkt från kommunfullmäktiges beslut om ramen och dess förutsättningar. Förutsättningarna för 2020 medför en minskad ram med 77,2 mnkr som åtgärdas genom effektiviseringar, intäktsförstärkningar och anpassningar av intäkter/kostnader med hänsyn till utvecklingen under 2019.

Personalkostnaderna för 2020 utgår från aktuell lönenivå per den 1 april 2018 respektive den 1 maj 2018 för kommunals avtalsområde och räknas upp för 2019 och för 2020. Uppräkningen beaktar utfallet av 2019 års lönerevision med 2,42 % från den 1 april respektive 1 maj 2019 och samma antagande för 2020 dvs 2,42% från den 1 april respektive 1 maj 2020.

Arbetsgivaravgifterna är beräknade till 40,15 % enligt rekommendationer från SKL (Sveriges kommuner och landsting).

Köpta tjänster som är personalintensiva är uppräknade med 2,06 %. Övriga kostnader/intäkter har räknats upp med 1,36 % och internräntan för 2020 är 1,50 %.

SoL-verksamhet

Resursfördelning – kommunfullmäktiges ram

Ramen från kommunfullmäktige baseras på befolkningsutvecklingen enligt kommunens prognos för det kommande verksamhetsåret. En del av ramen är en fast summa för åldersgruppen 20-74 år. Den andra delen av ramen är en rörlig del som avser åldersgrupperna 75 år och äldre som förändras om befolkningen minskar eller ökar.

Resursfördelning inom hemvård

Internbudgeten för hemvården för 2020 tar hänsyn till följande förändringar för att minska kostnaderna.

Vård och omsorgsnämnden beslutade 2019-10-20, §103, om reviderade riktlinjer för insatser enligt socialtjänstlagen. Förändringarna i riktlinjerna avser ändrad frekvens på tvätt och städ samt implementering av välfärdsteknik och digitalisering. Förändringarna beräknas ge minskade kostnader med 10 000 tkr vilket beaktas i internbudgeten för 2020.

Med införande av positioneringsverktyg och med en utökning av tillsyn med kamera beräknas kostnaderna minska med 2 440 tkr under 2020.

En genomlysning av hemvården för personer med funktionsnedsättning har genomförts under 2019. I genomlysningen redovisas ett antal möjliga effektiviseringar för att minska kostnaderna i verksamheten. I internbudgeten för 2020 läggs ett effektiviseringskrav på 10 000 tkr varav 6 645 tkr avser den fasta ersättningen som funnits i verksamheten. Noteras ska att verksamheten har haft negativa ekonomiska resultat i flera år.

En effektiviseringsåtgärd är att införa stöd till brukarna för medicintilldelning. Istället för att personal besöker brukarna för medicintilldelning införs ett verktyg som fördelar medicin till brukarna. Beräknad kostnadsminskning 4 535 tkr genom minskat antal besök hos brukare som leder till större effektivitet.

Under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut införs en avgift som avser abonnemang av hjälpmedel. För 2020 beräknas en sådan avgift öka intäkterna med 1 465 tkr under 2020.

För hämtning av lånade hjälpmedel införs en avgift som beräknas ge en intäkt med 155 tkr under 2020.

Hemvården 2020

Vård- och omsorgsnämndens resursfördelningssystem för hemvården består av en rörlig ersättning och en fast ersättning. Den rörliga ersättningen omfattar hemtjänst- och hemsjukvårdsinsatser och är samma för intern och extern regi. Sedan år 2017 baseras ersättningssystemet på insatser enligt modellen individens behov i centrum (IBIC) och med en premie för uppfyllda mål.

Den fasta ersättningen avser gemensam nattverksamhet, hjälpmedelssamordning, anhöriganställningar och ansvar för hemsjukvård på kvällstid för samtliga utförare inom hemvården.

Den rörliga ersättningen är uppräknad med 2,20 % för pris- och löneförändringar och tillägg för ökat personalomkostnadspålägg.

Av tabellen framgår volymförändringen som budgeteras 2019 och 2020 oavsett utförare baserat på volymer och behov i september respektive år.

Budgeterad volym/behov, september respektive år	2 019	2 020	+/-
Antal personer med service- och omvårdnadsinsatser, hel månad eller del av månad	1 507	1 555	+48
Antal måluppfyllelse, premieersättning	376	389	+13
Antal timmar, avlösning	733	923	+190
Antal insatser, hemsjukvård	76 324	85 285	+8 961
Antal personer med trygghetslarm	2 431	2 491	+60
Antal beslutade hemtjänsttimmar	78 808	80 084	+1 276

Det totala utrymmet för den rörliga ersättningen är 572 062 tkr varav 460 534 tkr budgeteras för intern regi och 66 528 tkr för extern regi. Ersättningen för hemvården redovisas i bilaga 4.

För volymökning och/eller förändrade vårdbehov avsätts 29 278 tkr för 2020.

Intäkterna för omvårdnad och hemsjukvård är anpassade till utfallet för 2019 vilket medför en ökning med 1 249 tkr och med förslag till ökade intäkter för hjälpmedel budgeteras sammanlagt 29 830 tkr för 2020.

Kostnaderna för anhöriganställningar minskar med 582 tkr till följd av färre brukare med närståendeanställning och budgeteras till 87 tkr för 2020.

Den total fasta ersättningen är 35 934 tkr för 2020 och avser gemensam nattorganisation, hjälpmedelsfunktion, anhöriganställning och ansvar för hemsjukvård på kvällstid för samtliga utförare inom hemvården.

Resursfördelning särskilt boende

Internbudgeten för hemvården för 2020 tar hänsyn till följande förändringar för att minska kostnaderna.

Som redovisats i stöd och serviceplanen för särskilda boenden med inriktning på 2020 - 2031, vård och omsorgsnämnden 2019-09-20 §79, minskar antalet platser med 29 från och med 2020. Minskningen av antalet platser minskar kostnaderna med 16 000 tkr.

Under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut höjs avgiften för kost i särskilda boenden vilket beräknas öka intäkterna med 3 390 tkr under 2020.

I internbudgeten för 2019 avsattes 3 510 tkr för behovsförändringar. Då förändringarna av vårdbehovet var marginella under 2019 avsätts inga medel under 2020 vilket minskar kostnaderna med 3 510 tkr.

Medel för delade att avskaffa delade turer har tillförts ramen för 2020 med 2 000 tkr. och med den ökade ramen är den sammanlagda ramen för detta ändamål 4 115 tkr.

Särskilt boenden 2020

Resursfördelningssystemet för särskilt boende består av en rörlig del och en fast del. Den rörliga ersättningen är samma för intern och extern regi. Den fasta ersättningen avser lokalkostnader, kapitalkostnader oavsett utförare samt nattbemanning till vissa demensenheter.

Den rörliga ersättningen är uppräknad med 2,25 % för pris- och löneförändringar och tillägg för ökat personalomkostnadspålägg.

Det genomsnittliga vårdbehovet har minskat från september 2018 jämfört till september 2019 med 0,14 enheter, vilket påverkar den rörliga ersättningen marginellt.

Ersättningen baseras på en beläggningsgrad på 96 %.

Det totala utrymmet för den rörliga ersättningen är 512 023 tkr varav 403 164 tkr budgeteras för intern regi och 108 859 tkr för extern regi.

Avgiftsintäkterna på särskilda boenden är i grunden i princip oförändrade när hänsyn tas till utfall 2019 och minskning av 29 platser i samband med att Mårtenslund är tomställd för renovering och ombyggnation. Den föreslagna höjningen av avgiften för kost beräknas till 3 392 tkr under 2020 under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut. Med dessa förändringar beräknas avgifterna till 31 022 tkr för 2020.

Lokalkostnader och kapitalkostnader ökar för Solhem med helårseffekt och minskade kostnader för Mårtenslund.

Ersättning för nattbemanning på fem demensenheter är oförändrade i budgeten för 2020.

Fast ersättning för hemsjukvård på natten omfattande samtliga verksamheter ingår från och med 2020, tidigare budgeterat under gemensam kvälls- och nattorganisation.

Den totala fasta ersättningen uppgår totalt till 47 409 tkr för 2020.

I bilaga 5 redovisas den rörliga ersättningen per nivå samt momscompensation som lämnas till extern regi för 2020.

Korttidsboende

Höjeågården har 48 platser, varav 40 platser är korttidsboende och åtta platser är för växelvård.

Den fasta ersättning för 40 platser är uppräknad med 2,15% och med tillägg för ökat personalomkostnadspålägg och budgeteras till 46 815tkr.

För åtta växelvårdsplatser ges samma ersättning som för motsvarande platser i särskilda boenden och är budgeterad till 5 265 tkr.

Övriga förändringar

Träffpunkter

Vård- och omsorgsnämnden, 2019-09-18 §82, har beslutat om att avveckla träffpunkten på Nibblegården vilket minskar kostnaderna med 793 tkr.

Restauranger

Vård- och omsorgsnämnden har, 2019-09-18 §82, beslutat om att avveckla restaurangen på Nibblegården vilket minskar kostnaderna med 1 621 tkr.

Ombyggnationen av Solhem (Lars Kristoffers väg 9) är klar för inflyttning sent 2019 och serveringen öppnar i början av januari 2019. Kostnaden för serveringen är beräknad till 820 tkr.

Vård och omsorgsnämnden, 2019-10-23 § 102, har beslutat om att höja restaurangpriserna från den 1 december 2019 vilket beräknas ge en ökat intäkt med 780 tkr under 2020.

Fixartjänst

Vård och omsorgsnämnden har, 2019-09-18 §83 beslutat att fixartjänsten (tidigare Fixar Malte) ska utföras i intern regi av serviceenheten inom verksamheten särskilt boende från och med den 1 mars 2020. För 2020 avsätts 60 tkr till serviceenheten inom verksamheten särskilt boende.

Förbyggande verksamhet

Ett arbete med att utveckla samarbetet med civilsamhället är en förutsättning för att minska kommunens kostnader på kort och lång sikt. I budgeten avsätts 300 tkr för att utveckla samarbetet med civilsamhället med målet att minska kostnaderna med 1 000 tkr under 2020.

Koordinator för genomförande av HSL- avtal

Medel som avsätts under 2018 och 2019 för att stödja enheterna i arbetet med att införa teambaserade arbetssätt tillsammans med Region Skåne utifrån HSL-avtalet avvecklas och därmed minskar kostnaderna med 650 tkr.

Köp av externa platser

Antalet köpta platser har minskat under 2019 och budgeten för 2020 anpassas till kostnader för fyra platser, vilket innebär minskade kostnaden med 1 578 tkr.

Utskrivningsklara patienter

Kostnaderna för utskrivningsklara patienter är lägre under 2019 i förhållande till den budgeterade nivån motsvarande en årsplats. Bedömningen inför 2020 är att kostnaderna kan minska med 1 000 tkr och budgeten motsvarar då 25% av kostnaderna för en årsplats.

Bostadsanpassning

Kostnader för bostadsanpassning minskas med 3 000 tkr vilket är en anpassning till utfallet i prognosen för kostnaderna under 2019. Bakgrunden till minskade kostnader är att medelkostnaden per ärende har sänkts och att antal ansökningar har minskat. För 2020 budgeteras 6 459 tkr.

Tekniska hjälpmedel

Kostnaderna för tekniska hjälpmedel minskas med 1 000 tkr i internbudgeten för 2020. Minskningen av kostnaderna uppnås genom att enheterna/verksamheten blir effektivare i hanteringen av tekniska hjälpmedel.

LSS-verksamhet

Resursfördelning – kommunfullmäktiges ram

Ramen från kommunfullmäktige baseras på antalet brukare i LSS- verksamheten inför verksamhetsåret. Vid fyra tillfällen per år redovisas utfallet jämfört med den planerade volymen. Beroende på utvecklingen av antalet brukare under året görs en reglering av nämndens resultat i samband med årsredovisningen.

I tabellen nedan redovisas volymtalen i 2020 års verksamhetsplan jämfört med 2019.

Verksamhet/insatser (helårsplatser/insatser)	Planerad volym 2019	Förändrad volym 2020	Planerad volym 2020
Antal personer som bor i bostad med särskild service, LSS 9:8 och 9:9	347	+9	356
Antal personer med beslut om daglig verksamhet	422	+8	430
Antal personer med beslut om personlig assistans enligt LSS och SFB	211	0	211
Antal personer med beslut om övriga insatser	463	+15	478
Totalt	1 443	+32	1 475

LSS- boende

Boendeplanering

Serviceboende i kv Hammocken startar i november 2019 med 11 lägenheter, gemensamhets- och personallokaler. Medel har tillförts ramen med 5 965 tkr för helårseffekten.

Medel för köp av externa platser är dels anpassade i förhållande till utfallet i prognoserna för 2019, vilket innebär minskade kostnader med 4 334 tkr. Eftersom det finns ett behov av fler platser i gruppboende avsätts medel för köp av fler externa platser i gruppboende i avvaktan på att fler platser i gruppboende tillskapas. Beräknad

ökad kostnad under 2020 är 8 268 tkr. För 2020 avsätts medel med 47 746 tkr motsvarande köp av 24 helårsplatser.

Resursfördelning – bostad med särskild service

Resursfördelningssystem för bostad med särskild service omfattar intern och extern regi och baseras på behovsbedömningar som är kopplade till en ersättning. Ersättningen består av tre delar; en grundersättning, en rörlig ersättning per brukare och fast ersättning för lokal- och kapitalkostnader.

Den rörliga ersättningen är uppräknad med 2,20 % för pris- och löneförändringar och tillägg för ökat personalomkostnadspålägg.

För 2020 minskas kostnaderna med 3 600 tkr genom översyn av bemanningen i verksamheten.

Den rörliga ersättningen budgeteras till 170 329 tkr och i bilaga 6 redovisas den rörliga ersättningen per nivå för 2020.

Den fasta ersättningen till LSS- boenden är 148 015 tkr som avser grundersättning och lokal- och kapitalkostnader.

Daglig verksamhet

I jämförelse med liknande kommuner i Lunds storlek är kostnaden 51,7 % högre per brukare i Lund. För att minska kostnaderna i jämförelse med andra kommuner görs ingen uppräknad av nivåerna ett till och med sex vilket beräknas ge minskade kostnader med 1 919 tkr. Däremot kompenseras nämnda nivåer med tillägg för ökat personalomkostnadspålägg.

Den rörliga ersättningen för nivå sju och åtta är uppräknad med 2,15 % för pris- och löneförändringar med tillägg för personalkostnadspålägg.

Till rörlig ersättning avsätts 118 598 tkr varav 85 346 tkr avser intern regi och 33 252 tkr avser extern regi, baserat på verksamhetsvolymen i september 2019. Därutöver finns 1 452 tkr för köp av enstaka platser.

Från och med 2019 höjdes den kommunala habiliteringsersättning per dag enligt vård- och omsorgsnämndens beslut vilket medför ökade kostnader. Uppföljningen under 2019 visade att den totala kostnaden är 1 000 tkr lägre jämfört med den budgeterade nivån. Budgeten för 2020 minskas med enligt beräknat utfall för 2019 vilket inte påverkar själva ersättningen för brukaren.

Behovsmedel för behovs- volymökning är anpassade till 2019 års utfall vilket minskar kostnaderna med 1 970 tkr. För 2020 finns det avsatt ett utrymme på *preliminärt 1 970 tkr*.

Fast ersättning är budgeterad till 3 834 tkr som avser arbetsinriktad daglig verksamhet, arbetsterapeuter som ingår HSL- organisation inom hemvården och för delar av driften av Lilla Caféet.

I bilaga 7 redovisas ersättningen per nivå för 2020.

Korttidstillsyn och korttidsvistelse för skolungdomar över 12 år

Behovet av korttidstillsyn och korttidsvistelse har ökat senast åren. En ny enhet på Margaretavägen öppnar i slutet av 2019 och senare under året öppnas en ny enhet i S:t Larsparken. För dessa enheter har medel tillförts ramen motsvarande 75% av den

beräknade totalkostnaden. Resterande 25% ska finansieras inom nämndens ram och för 2020 görs det genom medel som är generellt tillförda ramen, 2 662 tkr, för 2020. Den totala kostnaden för korttidstillsyn och korttidsvistelse i intern regi är 52 699 tkr.

Personlig assistans, LSS/Sfb

Personlig assistans enligt LSS eller socialförsäkringsbalken (Sfb), utförs i extern regi. Kommunen har helt kostnadsansvar för personlig assistans enligt LSS, upp till 20 timmar för brukare med personlig assistans enligt Sfb samt kostnadsansvar för sjuklöner.

Antalet brukare och antal timmar för personlig assistans enligt LSS budgeteras oförändrat till 2020. Kostnaderna budgeteras till 46 103 tkr varav 2 546 tkr finns om antalet personer med beslut om LSS ökar under 2020.

Antalet brukare och antal timmar för personlig assistans enligt Sfb budgeteras oförändrat till 2020. Kostnaderna budgeteras till 59 469 tkr.

Ersättningen för personlig assistans fastställs av regeringen. För 2020 är beloppet 304,30 kronor/timme vilket framgår av bilaga 8.

Verksamhet/insatser	Planerad volym 2019	Planerad volym 2020	+/-
Antal personer med beslut om personlig assistans enligt LSS	40	40	0
Antal timmar personlig assistans enligt LSS	142 000	142 000	0
Antal personer med beslut om personlig assistans enligt SFB	171	171	0
Antal timmar personlig assistans enligt SFB	177 840	177 840	0

Ledsagarservice och avlösarservice, LSS

Ledsagarservice och avlösarservice utförs i intern och extern regi enligt nämndens beslut om valfrihet enligt LOV.

För 2020 görs en uppräknings med 2,10 % för pris- och löneuppräknings med tillägg för personalomkostnadspålägg.

Antalet timmar som avser ledsagarservice ökar i intern regi och i extern regi, som framgår av tabellen nedan. Vilket medför ökade kostnader med 432 tkr. Den totala budgeterade kostnaden är 7 091 tkr.

Antal timmar	Planerad volym 2019	Planerad volym 2020	+/-
Ledsagarservice - intern regi	15 500	16 500	+1 000
Ledsagarservice - extern regi	4 800	5 100	+300

Antalet timmar som avser avlösarservice har ökat i intern regi och i extern regi vilket medför ökade kostnader med 574 tkr. Den totala budgeterade kostnaden är 4 709 tkr.

Verksamhet/insatser	Planerad volym 2019	Planerad volym 2020	+/-
Avlösarservice - intern regi	8 100	8 500	+400
Avlösarservice - extern regi	4 600	6 000	+1 400

Myndighetsfunktion

I budgeten för 2019 avsättes resurser för en förstärkning av planeringsteamet med två årsarbetare "samverkan vid utskrivning". Förstärkningen är genomförd men kostnaderna är 400 tkr lägre än vad som avsattes i budgeten vilket innebär att budgeten minskas med 400 tkr till 2020.

Gemensamt för vård och omsorg

Medel som är avsatta för gemensamma ändamål minskas med 1 845 tkr till 2020. Det avser avveckling av datasal för utbildning, mångfaldsprojekt, projektanslag för palliativ vård som är slutredovisat i nämnden, kostnader för kommungemensamt avtal via Skånes kommunförbund och utredningsmedel samt att kostnaderna till kommunens IT-avdelning inte räknas upp till 2020.

Investeringsbudget

Kommunfullmäktige har tilldelat vård- och omsorgsnämnden en investeringsram för 2020 med 10 920 tkr, fördelning av medel framgår av bilaga 9.

Till inventarier och utrustning inom äldreomsorgen budgeteras 3 740 tkr och 2 050 tkr till trygghetslarm i särskilt boende.

Medel till inventarier och utrustning till Solhems äldreboende avsätts med 720 tkr för eventuell komplettering under 2020.

För upprustning av inomhusmiljö i gemensamma utrymmen i särskilda boenden avsätts 2 400 tkr.

För inventarier och utrustning till LSS-verksamheten budgeteras 1 310 tkr.

För ny enhet, korttidstillsyn och korttidsvistelse i S:t Larsparken avsätts 400 tkr.

För inventarier och utrustning, Bangatan 10 avsätts 300 tkr.

Ekonomisk styrning under 2020

Ansvar

Budgetuppföljning sker på verksamhetsområde (intäkter/kostnader/resultat), per verksamhet och enhet. Under verksamhetsåret görs uppföljning med redovisning av avvikelser i förhållande till budgeten/resultatet.

Det ekonomiska ansvaret för vård- och omsorgsdirektören och verksamhetscheferna är fördelat per verksamhet vilket framgår av sammanställningen i bilaga 3

Omdisponering av medel

Verksamhetschefer med ansvar för enheter som omfattas av resursfördelningssystemet

Verksamhetscheferna kan göra anpassningar i förhållande till respektive enhets intäkts- och kostnadsutveckling. Verksamhetscheferna kan också besluta om att en enhet inte fullt ut ska få disponera resurser som genereras genom resursfördelningssystemet, för att balansera andra enheters eventuella negativa nettoresultat.

Resursfördelade verksamheter är

Hemvård (hemtjänst och hemsjukvård)

Särskilt boende äldre

Boende enligt LSS

Daglig verksamhet enligt LSS

Ledsagar- och avlösarservice enligt LSS

Kontaktperson enligt LSS

Verksamhetschefer med ansvar för enheter som är anslagsfinansierade

Verksamhetschefer kan besluta om omdisponeringar av medel mellan olika enheter inom verksamhetsansvaret. Beslut om omfördelning av medel redovisas i samband med uppföljningar.